

**МЕМОРАНДУМ ПРО ВЗАЄМОРОЗУМІННЯ
МІЖ КАБІНЕТОМ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ І УРЯДОМ
СПОЛУЧЕНОГО КОРОЛІВСТВА ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ ТА
ПІВНІЧНОЇ ІРЛАНДІЇ
ЩОДО СПІВРОБІТНИЦТВА У СФЕРІ ОБОРОНИ**

Кабінет Міністрів України та Уряд Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії (далі – Учасники),

діючи в дусі партнерства та співробітництва, що існують між двома країнами;

в інтересах зміцнення довіри, стабільності та безпеки в Європі в цілому;

наголошуючи на ролі співробітництва в галузі оборони в інтересах підтримання добрих відносин між обома країнами;

визнаючи прогрес, який вже було досягнуто;

беручи до уваги положення Угоди між сторонами Північноатлантичного договору щодо статусу їхніх збройних сил, учиненої в м. Лондон 19 червня 1951 року, та Угоди між Державами-учасницями Північноатлантичного договору та іншими державами, які беруть участь у програмі “Партнерство заради миру” щодо статусу їхніх збройних сил, учиненої в м. Брюссель 19 червня 1995 року;

та з метою подальшого зміцнення добрих військових відносин, підвищення взаємної поваги, довіри та розуміння, яких вже було досягнуто;

досягли такого порозуміння:

**РОЗДІЛ 1
ВИЗНАЧЕННЯ**

Для цілей цього Меморандуму про взаєморозуміння (далі – Меморандум) застосовуються такі визначення:

а) “відряджаюча організація” – означає міністерство, управління чи вид збройних сил, до складу якого належить особовий склад, що відвідує,

б) “приймаюча організація” – означає міністерство, управління чи вид збройних сил країни, в якій перебуває особовий склад іншої країни на підставі програми двостороннього військового співробітництва та оборонних контактів і будь-якої діяльності, передбачуваної нею,

с) “відряджаюча країна” – означає країну, якій належить організація, що відряджає,

д) “приймаюча країна” – означає країну, якій належить організація, що приймає.

РОЗДІЛ 2 **ЦІЛІ СПІВРОБІТНИЦТВА**

1. Учасники здійснюють двостороннє співробітництво в оборонній сфері відповідно до національних законодавств держав Учасників та інших домовленостей, сторонами яких є обидва Учасники.

2. Співробітництво в оборонній сфері між Учасниками здійснюється з метою зміцнення миру та стабільності.

3. Цей Меморандум визначає загальні напрями співробітництва, положення та адміністративні умови, які регулюють виконання програм співробітництва.

РОЗДІЛ 3 **НАПРЯМИ СПІВРОБІТНИЦТВА**

Учасники розвивають двосторонні оборонні контакти на таких основних напрямах:

обмін думками та інформацією з питань, що стосуються зміцнення довіри та міжнародної, особливо європейської, безпеки;

взаємне забезпечення інформацією з питань розробки та реалізації військової доктрини, процедур та внесених уроків;

обмін досвідом з питань підготовки особового складу, управління військами та бойової підготовки;

підготовка військовослужбовців у військових навчальних центрах професійної підготовки та співробітництво між військовими навчальними закладами Учасників;

проведення консультацій та надання дорадчої допомоги з питань оборонної політики та управління, включаючи питання оборонного бюджету, кадрові питання, а також підготовки особового складу Міністерства оборони з цих питань;

сприяння розвитку співробітництва у військово-технічній сфері;

участь у спільніх навчаннях;

обмін досвідом з правових питань щодо проходження військової служби, захисту інтересів військовослужбовців та їхнього соціального захисту;

визначення можливостей для закупівель військової техніки, запчастин та пристрійств;

обмін досвідом щодо переробки та утилізації озброєнь та військової техніки, а також захисту навколошнього природного середовища;

співробітництво в галузі охорони здоров'я військовослужбовців, організації їхнього відпочинку та відновлення здоров'я;

розвиток контактів у галузі військової історії, військових традицій, спорту та військової музики;

методи запобігання та боротьби з корупцією;

забезпечення вивчення англійської мови військовослужбовцями Збройних Сил України;

консультування та підготовка в галузі військової розвідки;

інші напрями за взаємною згодою Учасників.

РОЗДІЛ 4 **ФОРМИ СПІВРОБІТНИЦТВА**

1. Співробітництво здійснюватиметься у таких формах:
 - консультації чи зустрічі між керівним складом Збройних Сил України та Збройних Сил Сполученого Королівства;
 - консультації та обмін досвідом;
 - обмін візитами кораблів військово-морських сил, літаків військово-повітряних сил та підрозділів збройних сил;
 - взаємні запрошення щодо відвідування навчань;
 - переговори, конференції, семінари та симпозіуми;
 - навчання та підготовка військовослужбовців;
 - взаємні запрошення щодо участі у військових, культурних та спортивних заходах;
 - інші форми співробітництва за взаємною згодою Учасників.

2. Проведення військових навчань в Україні Збройними Силами Сполученого Королівства буде регулюватися окремим Меморандумом про взаєморозуміння між Міністерством оборони України та Міністерством оборони Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії стосовно використання українських полігонів збройними силами Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії від 18 липня 1996 року або організовуватиметься згідно з технічними угодами.

РОЗДІЛ 5 **ПЛАН СПІВРОБІТНИЦТВА**

1. На підставі цього Меморандуму Учасники складатимуть план співробітництва, який визначатиме конкретні заходи, спосіб, час та місце їхнього проведення, а також інші питання.
2. План співробітництва стане результатом спільних консультацій на всіх рівнях, включаючи військових аташе та штабні переговори. Домовленості щодо офіційних візитів міністрів, начальників генеральних штабів та старших посадових осіб кожної країни визначатимуться окремо.

РОЗДІЛ 6 **РЕАЛІЗАЦІЯ СПІВРОБІТНИЦТВА**

1. Під час проведення заходів, передбачених планом співробітництва, Учасники керуватимуться такими положеннями:
 - а) приймаюча організація відповідатиме за забезпечення особового складу, який відвідує, згідно з цією програмою:
 - i) харчування та проживання за такими стандартами, що і для власного особового складу;
 - ii) надання в користування необхідного спеціального спорядження та одягу, якого вимагає приймаюча організація та особовий склад, що відвідує,
 - iii) користування їдальнями, буфетами та закладами відпочинку приймаючої організації;
 - iv) за можливості, переклад мовою відряджаючої країни;

б) крім цього, приймаюча організація може за власним рішенням запропонувати оплатити переїзд з відряджаючої країни та у зворотному напрямку особового складу відряджаючої організації, який бере участь у конкретному заході;

с) відряджаюча організація відповідатиме за:

і) організацію та транспортування для повернення до відряджаючої країни травмованих осіб або осіб, які вимущені перервати свій візит за сімейними обставинами;

іі) забезпечення транспортом, не передбаченим положеннями цього Меморандуму або за окремими досягнутими домовленостями перед проведенням будь-якого заходу;

ііі) виплату добових особовому складу, що відвідує, страхування у зв'язку з подорожжю та витрати, пов'язані з підготовкою особового складу до відповідних заходів;

іv) забезпечення особового складу, що відвідує, необхідними документами, які вимагаються приймаючою країною, для в'їзду та виїзду з неї;

д) фінансування візитів великих груп (оркестрів, художніх колективів, спортивних команд, груп слухачів тощо) погоджуватиметься за згодою Учасників у кожному окремому випадку;

е) товари, що переміщуються між територіями Учасників, у відповідності з цим Меморандумом, звільняються від митних зборів та податку на додану вартість.

РОЗДІЛ 7

НЕВІДКЛАДНА МЕДИЧНА ТА СТОМАТОЛОГІЧНА ДОПОМОГА

1. Невідкладна медична та стоматологічна допомога в разі необхідності надаватиметься особовому складу, що відвідує, з боку приймаючої країни. Така допомога відповідатиме стандартам, які діють для членів приймаючої організації.

2. Невідкладна медична та стоматологічна допомога буде безкоштовною для відряджаючої організації. Витрати на надання будь-якої іншої медичної або стоматологічної допомоги бере на себе відряджаюча організація.

3. Відряджаюча організація повинна забезпечити, щоб її особовий склад за загальним станом здоров'я та у стоматологічному відношенні був підготовлений до участі у будь-якому візиті, обміні чи стажуванні, які проводяться. Особовий склад, який потребує продовження лікування, повинен бути забезпечений достатньою кількістю ліків на період перебування в іншій країні.

РОЗДІЛ 8

ПРЕТЕНЗІЇ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

1. Претензії, що випливають чи пов'язані з виконанням цього Меморандуму та передбачені статтею VIII Угоди між сторонами Північноатлантичного договору стосовно статусу їхніх збройних сил, будуть розглядатись згідно з її положеннями.

2. Претензії, не передбачені статтею VIII Угоди між сторонами Північноатлантичного договору стосовно статусу їхніх збройних сил або положеннями цього Меморандуму, будуть розглядатись одним із Учасників, який буде визначений шляхом консультацій між ними. Кошти для врегулювання таких претензій будуть розподілятись порівну між Учасниками. Проте, якщо такі зобов'язання виникають в результаті безвідповідальних дій або необачної бездіяльності, умисного невиконання обов'язків або крайньої недбалості Учасника, його особового складу чи агентів (за винятком підрядників), витрати на відшкодування таких збитків нестиме тільки цей Учасник.

3. У разі якщо шкоду завдано спільному майну Учасників або цим майном і не передбачено, що компенсація буде здійснюватись третьою стороною, відшкодовувати збитки в такому випадку будуть обидва Учасники в рівному обсязі.

4. Учасники не гарантуватимуть підрядникам відсутність претензій з боку третіх сторін. Однак, цей принцип не буде для Учасників заборонено у наданні дозволу на використання інтелектуальної власності третьої сторони та покладенні фінансової відповідальності за таке використання згідно з вимогами чинного національного законодавства.

РОЗДІЛ 9

БЕЗПЕКА ТА ВІЗИТИ

1. Учасники охоронятимуть таємну інформацію чи матеріали з обмеженим доступом, що були отримані чи створені відповідно до положень цього Меморандуму, згідно з їхнім національним законодавством у цій сфері.

2. Учасники гарантуватимуть, що інформація з обмеженим доступом, надана чи створена відповідно до цього Меморандуму, не буде передаватися іншому уряду, державній організації чи іншому суб'єкту третьої сторони без попереднього письмового погодження з Учасником, який її надав.

3. Весь особовий склад, що відвідує, буде дотримуватись вимог безпеки країни, що приймає. Учасники гарантуватимуть, що будь-яка інформація, оприлюднена або надана особам, що відвідують, буде використовуватись згідно з вимогами цього Меморандуму. Запити про візити будуть координуватись через урядові канали та відповідатимуть порядку організації візитів, прийнятому в приймаючій країні.

РОЗДІЛ 10

ВИРИШЕННЯ СПОРІВ

Суперечки щодо тлумачення або застосування цього Меморандуму врегульовуватимуться шляхом переговорів між Учасниками, перш за все через військових аташе, без звернення до інших національних або міжнародних судів чи до третьої сторони.

РОЗДІЛ 11

ЗМІНИ

Цей Меморандум може бути змінений у будь-який час у письмовому вигляді за згодою обох Учасників.

РОЗДІЛ 12

НАБРАННЯ ЧИННОСТІ ТА ПРИПИНЕННЯ ДІЙ

1. Цей Меморандум набирає чинності з дати отримання дипломатичними каналами останнього письмового повідомлення про виконання внутрішньодержавних процедур, необхідних для набрання ним чинності і залишається чинним впродовж п'ятнадцяти років, якщо його дія не буде припинена раніше одним з Учасників за попереднім письмовим повідомленням іншого Учасника за 90 днів.

2. У разі припинення дій цього Меморандуму положення щодо претензій, безпеки та вирішення спорів залишаються чинними.

Підписано в м. Києві “17” березня 2016 року у двох примірниках, кожний українською та англійською мовами, при цьому обидва тексти мають однакову силу.

За
Кабінет Міністрів України

За
Уряд Сполученого Королівства
Великої Британії та Північної Ірландії

**MEMORANDUM OF UNDERSTANDING
BETWEEN THE CABINET OF MINISTERS OF UKRAINE AND THE
GOVERNMENT OF THE UNITED KINGDOM OF GREAT BRITAIN
AND NORTHERN IRELAND ON CO-OPERATION IN THE DEFENCE
SPHERE**

The Cabinet of Ministers of Ukraine and the Government of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland, hereafter known as the Participants;

- consistent with the spirit of partnership and co-operation existing between the two countries;
- in the interests of strengthening confidence, stability and security in Europe as a whole;
- emphasising the role of co-operation in the defence sphere in the interests of maintaining good relations between both countries;
- acknowledging the progress which has already been achieved;
- having regard to the provisions of the Agreement between the Parties to the North Atlantic Treaty regarding the Status of their Forces, done at London on 19 June 1951, and of the Agreement among the States Parties to the North Atlantic Treaty and the Other States participating in The Partnership for Peace regarding the Status of their Forces, done at Brussels on 19 June 1995;
- and with the aim of further strengthening the good defence relations and increasing the mutual respect, trust and understanding already established;

have reached the following understanding:

**SECTION 1
DEFINITIONS**

For the purposes of this Memorandum of Understanding (MOU) the following definitions apply:

- a. "sending organisation" means the Ministry, Department or force to which visiting personnel belong,
- b. "host organisation" means the Ministry, Department or Force of the country in which visiting personnel of the other country are present by virtue of

the Programme of Bilateral Military Co-operation and Defence Contacts and any activity therein,

c. "sending country" means the country to which the sending Organisation belongs, and,

d. "host country" means the country to which the host organisation Belongs.

SECTION 2 AIMS OF CO-OPERATION

1. The Participants will effect bilateral co-operation in the defence sphere, which will operate in accordance with the laws of the Participants' respective countries and other arrangements to which both Participants are a party.

2. Co-operation in the defence sphere between the Participants is effected with the intention of strengthening peace and stability.

3. This MOU describes the general areas of co-operation and the terms and administrative conditions which govern the operation of cooperative programmes.

SECTION 3 AREAS OF CO-OPERATION

The participants will develop bilateral defence contacts in the following principal areas:

- the exchange of opinions and information on matters relating to the strengthening of confidence and international, especially European, security;

- the reciprocal provision of information on the development and implementation of military doctrine, procedures, and lessons identified;

- the exchange of experience on matters pertaining to staff training, command and control of troops and combat training;

- the training of service personnel at vocational military training establishments and co-operation between the military training establishments of the Participants;

- the holding of consultations and provision of advice on defence policy and management issues, including defence budgeting and personnel matters, and the training of MOD personnel in these matters;
- the promotion of co-operation in the military technical area;
- participation in joint exercises;
- the exchange of experience on legal matters relating to the performance of military service, the protection of service personnel's interests and their social welfare;
- identification of opportunities to purchase military equipment, spares, and supplies;
- the exchange of experience on the dismantling and recycling of arms and military equipment and on protection of the environment;
- co-operation in the areas of military healthcare and rest and recreation;
- development of contacts in the field of military history, military traditions, sport, and military music;
- techniques for preventing and combating corruption;
- the provision of English language training for Ukrainian military Personnel;
- advice and training on military intelligence;
- and other areas as mutually approved by the participants.

SECTION 4

FORMS OF CO-OPERATION

1. Co-operation will take the following forms:

- consultations or meetings between leading personnel of the armed forces of Ukraine and the armed forces of the United Kingdom and;
- consultations and exchange of experience;
- exchange of visits by naval ships, combat aircraft and armed forces sub-units;

- reciprocal invitations to attend exercises;
- negotiations, conferences, seminars and symposia;
- instruction and training of military personnel;
- reciprocal invitations to attend military, cultural and sporting events;
- other forms of cooperation as mutually approved by the Participants.

2. The conduct of military exercises in Ukraine by the armed forces of the United Kingdom will be the subject of a separate Memorandum of Understanding between the Ministry of Defence of the United Kingdom and the Ministry of Defence of Ukraine covering the use of Ukrainian training areas dated 18 July 1996 or will be arranged using an Implementing Arrangement.

SECTION 5 CO-OPERATION PLAN

1. On the basis of this MOU, the Participants will compile a Co-operation Plan, defining specific measures, how, when and where they will be carried out, and other matters.

2. The Co-operation Plan will be the product of joint consultations at all levels including Defence Attaches and Staff Talks. Arrangements for official visits by Ministers, Chiefs of Defence Staff and senior officials of each country will also be determined separately.

SECTION 6 REALISATION OF CO-OPERATION

1. In carrying out measures envisaged in the Co-operation Plan, the Participants will proceed from the following premises:

a. the host organisation will be responsible for providing to the visiting personnel participating in this programme:

i. messing and accommodation to the same standard as would be provided for its own personnel,

ii. necessary special equipment and clothing on loan as required by the host organisation and the visiting personnel,

- iii. access to host organisation messes, canteens and recreational facilities;
 - iv. if possible, translation into the language of the sending country;
- b. in addition, the host organisation may, at its discretion, offer to pay for travel to and from the sending country for the personnel of the sending organisation engaged in a specific activity;
- c. the sending organisation will be responsible for:
- i. arrangements and transport for the return to the sending country of injured or compassionate cases among visiting personnel,
 - ii. transport arrangements not otherwise specified in this Memorandum or specifically approved in advance of any activity,
 - iii. the manpower costs of its visiting personnel, insurance costs entailed in the journey and the costs associated with preparing personnel for the activities concerned,
 - iv. providing visiting personnel with the appropriate documentation required by the authorities of the host country for entry into, and exit from, the host country;
- d. The funding of visits by large parties (bands, artistic groups, sports teams, study groups etc) will be decided by mutual consent of the Participants in each specified case.
- e. Goods moved between the territories of the participants, pursuant to this MOU, should be exempted from custom duties and value added tax.

SECTION 7

EMERGENCY MEDICAL AND DENTAL CARE

1. Emergency medical and dental care, if required, will be provided to visiting personnel by the host country. Such treatment will be commensurate with the standards provided to members of the host organisation.
2. Emergency medical and dental care will be provided at no cost to the sending organisation. The cost of any other medical or dental care will be borne by the sending organisation.

3. The sending organisation is to ensure that its personnel are medically and dentally fit prior to any visit, exchange or attachment taking place. To ensure continuity of care, personnel taking any prescribed medication should deploy with enough of the prescribed medication to cover the period of deployment.

SECTION 8 **CLAIMS AND LIABILITIES**

1. Claims arising out of, or in connection with, the execution of this Memorandum and covered by Article VIII of the NATO Status of Forces Agreement will be dealt with in accordance with the provisions therein.

2. Claims not covered by Article VIII of the NATO Status of Forces Agreement or elsewhere in this memorandum will be processed by the more appropriate of the Participants, as determined by consultation between them. The cost incurred in settling such claims will be borne equally by the Participants. If, however, such liability results from the reckless omissions, wilful misconduct or gross negligence of a Participant, its personnel or agents (excluding contractor) the costs of any liability will be borne by that Participant alone.

3. In case of damage caused to or by the common property of the participants, where the cost of making good such damage is not recoverable from a third party, such cost will be borne equally by the Participants.

4. The Participants will not indemnify contractors against third party claims. This provision will not, however, preclude Participants from authorising use by contractors of third party Intellectual Property and allocating financial responsibility for such use in accordance with national contracting requirements.

SECTION 9 **SECURITY AND VISITS**

1. The Participants will safeguard all classified information or material exchanged or generated under the provisions of this Memorandum in accordance with their national security laws and regulations.

2. The Participants will ensure that classified information provided or generated pursuant to the Memorandum will not be released to any Government, national organisation or other entity of a third party without the prior written consent of the originating Participant.

3. All visiting personnel will comply with the security regulation of the host country. The Participants will ensure that any information disclosed or made

available to visitors will be treated in accordance with the provisions of this Memorandum. Requests for visits will be co-ordinated through Government channels and will conform to the established visits procedures of the host country.

SECTION 10 SETTLEMENT OF DISPUTES

Disputes relating to the interpretation or application of the present Memorandum will be resolved by negotiation between the Participants, in the first instance through the Defence Attaches and will not be referred to any other national or international tribunal or third party for settlement.

SECTION 11 AMENDMENT

This Memorandum may be amended at any time, in writing, with the mutual consent of the Participants.

SECTION 12 COMMENCEMENT AND TERMINATION

1. This MOU will enter into effect on the date of second signature and will continue in effect for a period of fifteen years unless terminated sooner by either Participant giving 90 days' written notice to the other.

2. In the event that the present Memorandum ceases to be operative the provisions on claims, security and settlement of disputes will remain in operation.

Signed in duplicate in Kyiv on "17" March 2016 in the Ukrainian and English languages, with both texts having equal validity.

For the Cabinet of Ministers of
Ukraine

For the Government of
Great Britain and
Northern Ireland

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

«13 вересня 2016 року

О.Т.Гіренко

Т.в.о. Директора

Департаменту міжнародного права

МЗС України

№ 72/13-612/1-2108

від «13» вересня 2016 року

Я, Коледов С.В., начальник відділу міжнародних договорів та
офіційних перекладів Департаменту міжнародного права МЗС України,
засвідчує вірність копії Меморандуму про взаєморозуміння між Кабінетом
Міністрів України і Урядом Сполученого Королівства Великої Британії та
Північної Ірландії щодо співробітництва у сфері оборони, вчиненого
17 березня 2016 року у м. Київ українською та англійською мовами.

Документ на 13 арк. українською та англійською мовами.

Підпись: _____

